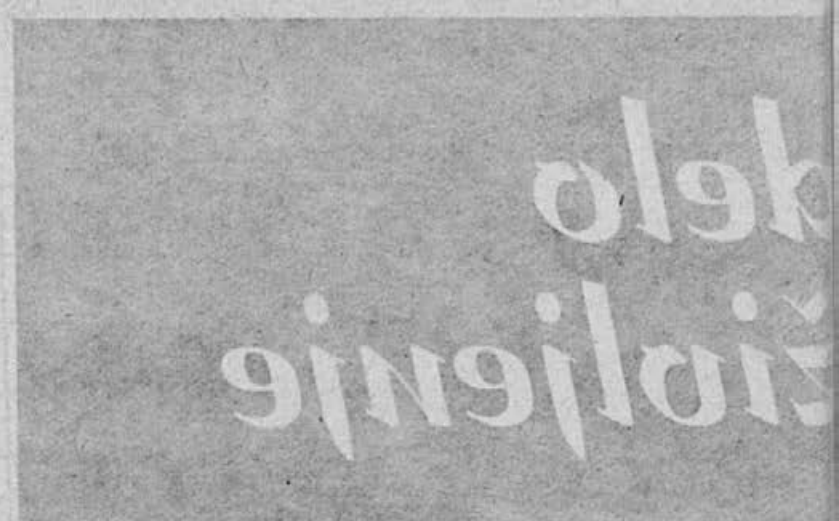




1950. gada kalendārs

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31				



1. priekšmetam  
 2. priekšmetam  
 3. priekšmetam  
 4. priekšmetam  
 5. priekšmetam  
 6. priekšmetam  
 7. priekšmetam  
 8. priekšmetam  
 9. priekšmetam  
 10. priekšmetam  
 11. priekšmetam  
 12. priekšmetam  
 13. priekšmetam  
 14. priekšmetam  
 15. priekšmetam  
 16. priekšmetam  
 17. priekšmetam  
 18. priekšmetam  
 19. priekšmetam  
 20. priekšmetam  
 21. priekšmetam  
 22. priekšmetam  
 23. priekšmetam  
 24. priekšmetam  
 25. priekšmetam  
 26. priekšmetam  
 27. priekšmetam  
 28. priekšmetam  
 29. priekšmetam  
 30. priekšmetam  
 31. priekšmetam

1. priekšmetam  
 2. priekšmetam  
 3. priekšmetam  
 4. priekšmetam  
 5. priekšmetam  
 6. priekšmetam  
 7. priekšmetam  
 8. priekšmetam  
 9. priekšmetam  
 10. priekšmetam  
 11. priekšmetam  
 12. priekšmetam  
 13. priekšmetam  
 14. priekšmetam  
 15. priekšmetam  
 16. priekšmetam  
 17. priekšmetam  
 18. priekšmetam  
 19. priekšmetam  
 20. priekšmetam  
 21. priekšmetam  
 22. priekšmetam  
 23. priekšmetam  
 24. priekšmetam  
 25. priekšmetam  
 26. priekšmetam  
 27. priekšmetam  
 28. priekšmetam  
 29. priekšmetam  
 30. priekšmetam  
 31. priekšmetam

USPEHI UVEDBE NOVEGA TRAKU V  
52/0

Po štirih mesecih obratovanja novega Rogovega tekočega trans porterja lahko damo že precej realne ocene.

Glavni namen tekočih trakov je povečati delitev dela in s tem povečati storilnost, zmanjšati polizdelke ter ustvariti večji red pri oddajanju planov v montaže. Na kratko rečeno, proizvajati zgornje dele na sodobnejši in ekonomičnejši industrijski način.

Prva dva meseca obratovanja sta bila zelo dobra. Veseli smo bili uspehov, saj je storilnost porastla v primerjavi z mesecem decembrom 1967 skoraj za 15%. Res je imela pri tem nekaj vpliva menjava iz zimske v pomladansko sezono. Zimska sezona je za našo šivalnico namreč nekoliko slabša, ker smo bolj vajeni salonk kakor pa škornjev. Boljše rezultate pa je vsekakor pripisati novemu traku. Prejšnji 7 trak šivalnice, ki se je z montiranjem traku združil s 6 trakom, je imel storilnost vedno le okrog 100%, velikokrat pa še manj. Sedanje povprečje šivalnice pa je okrog 115%, Novi način dela je omogočil povečano delitev dela, ker se zaboječki hitro vračajo se je skrajšal tudi ciklus proizvodnje. Polizdelki so se zmanjšali v sami šivalnici (brez prikrojevalnice) skoraj za polovico. Prej je bilo

v delu vedno 5 dnevni planov, sedaj pa kvečjemu trije. Nekatero delovno operacijo so sedaj združene, tem se je povečal izkoristek posameznih strojev. Z večjo delitvijo dela pa se je pojavilo na slabše ocenjenih delovnih mestih precejšnje nezadovoljstvo. Prej so opravljale delavke več delovnih faz hkrati z različnimi kategorijami. Po sedanjem načinu dela pa so nekateredelavke avtomatično prišle v nižje kategorije, n.pr. sedaj delajo samo na prvi ali drugi grupi. S tem se jim je znižal OD, druge pa so prišle v višje skupine. Nakazani problem bo treba reševati po drugi poti, če hočemo obdržati delitev dela, ali pa sprejeti NK delavke, katere bodo pripravljene delati za nižje OD. Sedanja prva in druga grupa sta pri realnih normah res prenizki za današnje življenske pogoje.

V zadnjih dveh mesecih smo izdelovali zgornje dele iz zelo zahtevnih materialov v raznih novih modnih barvah in s tem dosegli občuten padec storilnosti. Zaradi preliva barv pri mateliziranih lakih, antik barvah in velurjih, je bilo treba rezati vse parno, kar pa je močno vplivalo na znižanje storilnosti in povečanje defektov v šivalnici. V aprilu smo začeli proizvajati same odprte sandale, kar je povzročilo veliko premestitev na pripravo. Te momente ni pripisovati slabi organizaciji in novemu traku, temveč zahtevnosti in raznovrstnosti proizvodnje. Pri zastojih v proizvodnji je prišlo tudi do pomanjkanja zgor



njih delov in ker delamo za več montažnih trakov in več izmen, je bilo treba nekatere modele pospešeno izdelovati, drugi pa so izostajali. To nam je močno rušilo delitev dela in vplivalo na slabo sterilnost. Velikokrat izračuni delovne sile, katere delata vodja trakov, prav nič ne koristijo.

Naš tekoči trak bo prišel do izraza tedaj, ko bo v naprej res vse dobro pripravljeno in predvideno in bomo delali točno po planih. Takrat se bo proizvodnja povečala.

Trak je primeren predvsem za večjo serijsko proizvodnjo. Dobre uspehe bi dosegli tudi z malo večjim številom modelov, vendar brez prekinitev in prehitavanja. Vedno se od nas zahteva enaka količina zgornjih delov, ne glede na potrebno delovno silo. Pri izdelavi zgornjih delov se zaradi spremembe modela mnogo hitreje menja potreba po delovni sili kot v montažnih oddelkih. Vse to pri nas premalo upoštevamo.

Lojze KOLENC

---

## ZAKAJ SO PORASTLE ZALOGE MATERIALOV

---

Zakaj so v prvih treh mesecih letošnjega leta porastle zaloge nekaterih materialov smo pojasnivali že večkrat in to na raznih mestih. Da bi bil o tem vpšrašanju seznanjen še širši krog bravcev, pojasnjujemo še enkrat v tovarniškemu glasilu, kje so glavni vzroki, da naša nabavna služba ne more voditi nabavno politiko sistematično, najsmotrnejše in najbolj ekonomično.

Že dalj časa vemo, da je velotno naše poslovanje podjetja neplan-sko. Toda tako skrajnost kot smo jo dosegli v zadnjih treh mesecih ne pomnimo. Materialne potrebe za težak trak smo dobivali brez vsakih dobavnih rokov. Vedeli smo, da bomo materiale potrebovali, toda nihče ni vedel povedati, kdaj. Če smo hoteli, da je proizvodnja tekla, smo morali imeti povečane zaloge. Dobavni roki za lahke trake so bili zelo kratki. Velike količine materialov smo morali preskrbovati na domačem in zunanjem tržišču, lahko bi rekli, kar čez noč. Le del materialov pa je

---

Ameriška firma Du Pont je po izgradnji svojega obrata v Old Hickory v državi Tennessee povečala proizvodnjo umetnega usnja Cofram. Čevljarski industriji je sedaj na razpolago v petih različnih izvedbah več kot 750 različnih kombinacij barv in "lica" za moške, ženske in otroške čevlje.

Trenutno uporablja v Ameriki umetno usnje Cofram 150 do 200 tovarn čevljev; medtem se ocenjuje, da je v Evropi število tovarn, ki proizvajajo gornje dele iz Coframa 80 do 100, točni podatki pa trenutno še niso znani.

---

bil takoj uporabljen, ker je bilo v naročilih in planiranju polno sprememb.

Poleg navedenih vzrokov povečajo težave smotrne nabave še:

- 1/ še vedno neurejenedomače tržne razmere v prometu z usnjem in drugimi materiali
- 2/ nestalna kvaliteta proizvodov
- 3/ povečan uvoz, ki zahteva pre<sup>u</sup>skrbo na daljšo dobo.

Da bi odpravili notranje pomanjkljivosti, ki otežkočajo ekonomično nabavo, dajemo nekaj predlogov za izboljšanje. Naši predlogi so:

- 1/ uvesti planiranje proizvodnje na daljšo dobo
- 2/ izpopolniti in izboljšati poskusno proizvodnjo
- 3/ odpraviti vsa storna, že danih materialnih potreb.

Dokler razmere na tržišču ne bodo urejene in dokler naše razmere v podjetju ne bodo izboljšane, se od nabavne službe ne more zahtevati, da bo vodila optimalne zaloge materialov.

Kaj je treba ukreniti, da bo planski oddelek lahko planiral proizvodnjo dolgoročno in da bo razvojni sektor imel več časa za poskusno proizvodnjo, nam ni treba povdarjati, ker nam je to že vsem dobro znano. O teh problemih podjetja se je že mnogo razpravljalo.

Lojze KOPAČ

V MESECU MAJU BO PROSTA TRETJA SOBOTA, t.j. 18/5 1968.

---

## VOLILI SMO

---

Dne 19/4 1968 so bile v našem podjetju volitve za polovico članov delavskega sveta in svetov delovnih enot.

Rezultati volitev so naslednji:

Novoizvoljeni člani DELAVSKEGA SVETA podjetja:

1. Cokan Bogomir
2. Čeferin Anton
3. Erznožnik Pavla
4. Ferlan Slavko
5. Gorjup Anton
6. Justin Vida
7. Kavčič Bernard
8. Komac Karlo
9. Mrlak Stanko
10. Naglič Marija
11. Oblak Franc
12. Oblak Janez
13. Oblak Tone
14. Pavček Ana
15. Pivk Karel
16. Pivk Vladimir
17. Poljanšek Alojz
18. Poljanšek Ivi
19. Prosen Hilda
20. Pustovrh Gregor
21. Reven Marija
22. Rupnik Janko
23. Serdinšek Alojz
24. Šink Anton
25. Špik Janez
26. Ušeničnik Helena.

Novoizvoljeni člani SVETOV DE

52-0

1. Žakelj Viktor
2. Čelik Franja
3. Plesec Maks
4. Pečelin Silva

5. Justin Marija
6. Jesenko Franc
7. Albreht Marija

---

SEM V SAMOUPRAVNEM ORGANU

---

52-1

1. Kolenc Zdena
2. Trček Silvo
3. Končan Marta

52-5,8

1. Praprotnik Marjan
2. Slabe Janko
3. Erznožnik Metod
4. Mlakar Anton

52-2

1. Kopač Štefan
2. Primožič Rafael
3. Bogataj Jakob
4. Bogataj Štanko
5. Pivk Aleksander

52-6,7

1. Poljanšek Jože
2. Istenič Ludvik
3. Mlakar Ernest
4. Jereb Franc
5. Oblak Franc

52- 3,4

1. Čadež Magda
2. Demšar Valentina
3. Gantar Ivana
4. Miklvačič Pavel
5. Potobnik Lovro

1 P I

1. Filipič Alojz
2. Berdinšek Alojz
3. Belihar Feri
4. Boklič Beatrika
5. Buljak Koviljka
6. Tomac Karlo
7. Stričević Miloš.

V samoupravnem sistemu marsikje ne znamo pravilno razumeti pravic in dolžnosti. Prav zaradi tega lahko stalno beremo o velikih posvetovanjih in simpozijih; kakšne so pravice samoupravnih organov, kakšna je njihova medsebojna razmejitev del, kdo odgovarja in zakaj je teorija še vedno precej stran od prakse. Mi najbrž ne bomo sedaj razglabljali o tem, kaj strokovnjaki ugotavljajo in kaj so ugotovili pa še niso rešili.

Pred kratkim smo izvolili nove predstavnike v samoupravne organe. Na zborih delovnih enot smo govorili, da je treba izbrati res najboljše, to je take, ki vedo, kaj je dolžnost člana delavskega sveta in upravnega odbora. Upam, da je izbor predstavnikov uspel.

Jasno mora biti vsem članom kolektiva, da je uspeh podjetja odvisen od prizadevnosti vsakega posameznika. Tisti član kolektiva, ki je v najvišjih samoupravnih organih mora vedeti, da bo razvojna pot podjetja odvisna od dobrega medsebojnega razumevanja in skladnega dela delavskega sveta in upravnega odbora.

Zahteve, ki so pred nami, se ne dajo povedati v nekaj besedah. Stalno spreminjanje pogojev gospodarjenja, predvsem pa vse težja prodaja in izvoz je tako veliko opozorilo, da smo dolžni jemati vsako sejo ali sestanek nad vse resno. Važen je čas, važne



bodo hitre odločitve in pravilno zastopanje sprejetih sklepov.

Naša konkurenca je zelo močna. Dnevno se srečujemo s težavami in stalno borbo kdo od velike množice bo uspel.

Tako, kot se po eni strani trudimo, da bi imeli čimboljše strokovni kader v podjetju, tako je tudi važno, da je delo najvišjih samoupravnih organov kvalitetno in razumno.

Želim vsem članom delavskega sveta in upravnega odbora ter ostalim organom samoupravljanja, da z največjo mero odgovornosti sodelujejo in pripomorejo, da bomo zmogli čimbolj uspešno reševati številne težke naloge.

Izidor REJC

## KADROVSKE NOVICE

April nam je prinesel nekaj več sprememb v skupnem številu vseh zaposlenih delavcev v ALPINI. Koncem aprila znaša število vseh zaposlenih delavcev 1088, ki se deli po posameznih obratih tako-le:

Alpine Žiri 825, Alpina v Gorenji vasi 111 in prodajna mreža 152.

V obratu ALPINA v Žireh so se zaposlile Silva Poljanšek in Milena Mazzini v sekalnici ter Romana Nikoletti v šivalnici lake obutve.

V obratu Alpina v Gorenji vasi ni sprememb in je število za-

poslenih še vedno 111.

Prodajna mreža je povečala število zaposlenih za 6 delavcev. V Koprivnici je v aprilu začela s poslovanjem nova prodajalna, ki je ob začetku zaposlila 2 delavca. 4 delavce pa so sprejele druge prodajalne, predvsem iz razloga ker je nastopil pomladanski čas in je prodaja obutve v tem letnem času vedno precejšnja.

Angelca FILIPIČ

## POROČILI SO SE:

Matija Bogataj, Pavla Burjak, Franc Jesenko, Stanislava Košir, Milan Močnik, Franc Poljanšek in Majda Trček.

Vsem iskreno čestitamo!

## LETOVANJE V POČITNIŠKEM DOMU V UMAGU IN REGRESI ZA LETOVANJE

Po sklepu počitniške skupnosti ZIATOROG se bo v letošnjem letu pričela sezona letovanj v počitniškem domu v Zlatorogu - Umag 10. junija in bo trajala:

predsezona od 10. - 30.6.1968  
sezona od 1.7. - 31.8.1968  
posezona od 1.- 10.9.1968

Za naše podjetje se prične sezona letovanj v nedeljo 9. junija. Izmene bodo tako kot v preteklih letih na 7 ali 14 dni in to ob nedeljah.

Cena oskrbnega dne v letu 1968 bo znašala:

a) v pred in po-sezoni:  
za odrasle 19,00 ND  
za otroke do 10 let 11,00 ND

b) v sezoni

za odrasle 22,00 ND  
za otroke do 10, let 14,00 ND

Tu je osebe, to so tisti, ki niso svojci članov kolektiva (žena, mož, otroci, ki jih član kolektiva vzdržuje) plačajo višjo ceno za oskrbni dan in wicer:

v sezoni  
- za odraslo osebo 24,00 ND  
- za otroka 15,00 ND

v pred in po glavni sezoni  
- za odraslo osebo 21,00 ND  
- za otroka 12,00 ND

Delavski svet je na svoji seji dne 20/3 1968 določil, da bo regres za letovanje v letu 1968 za člane kolektiva znašal 110.- N din, kdor pa bo letoval v Zlatorogu, bo za 7-dnevno letovanje dobil še dodatek v višini 35.- N din. Odobren je tudi regres za otroke članov kolektiva, ki bodo letovali v Zlatorogu in sicer 20,00 N din za 7 dni. Za člane prodajnih kolektivov v republikah izven Slovenije je tudi za ostale domove isti dodatek kot za Zlatorog, ki se bo izplačal po predložitvi potrdila oz. računa o letovanju.

Članom kolektiva, ki bodo letovali v Zlatorogu regres ne bo osebno izplačan, pač pa bo obračunan pri vplačilu oskrbnine za to letovanje, ker je podjetje s tem oproščeno plačila prispevka.

Vsem članom kolektiva želimo na letovanju mnogo zadovoljstva in sončnih dni.

Majda Jesenko

---

## NEKAJ MISLI OB LETOŠNJEM PRAZNIKU DELA

---

Bravcem našega glasila posredujemo govor tov. Petra NAGLIČ, predsednika SZDL Žiri na proslavi ob prazniku dela:

Letošnji praznik dela - 1 maj - ni bil samo praznik vseh delovnih ljudi naše dežele, temveč je bil resnično praznik proletariata vsega sveta, s katerim se je ponovno manifestirala proletarska enotnost in internacionalizem v boju za mir.

Spet je od zadnjega praznika dela minilo eno leto, v katerem je bilo polno političnih in ekonomskih pretresov. Zasejana vojna psihoza še ni popustila, preživljamo pač viharo obdobje, ki nam prinaša različna mednarodna presenečenja. Glede na to tudi mi živimo v resnih časih, ko se ekonomski odnosi med državami vse bolj zaostrujejo, kar vnaša v naše narodno gospodarstvo mnoge nove nepredvidene težave in pretrese. Resnično, gospodarska reforma v kateri živimo, dobiva s tem nove razsežnosti in terjajo od nas vseh, da razumemo v celoti ta ekonomski proces, ki se godi v celem svetu ter damo od sebe vse umske, organizacijske in fizične sposobnosti v izpolnitev naših ekonomskih, tehnoloških in investicijskih elementov, ki že, ali bodo jutri bistveno vplivali na poslovni uspeh vsake delovne organizacije posebej. Živimo v času, ko bijemo boj za premagovanje ekonomskih težav in zakonitosti, ki nam jih prinaša čas. V



Vvsem tem resnem ekonomskem procesu sveta, v katerem živimo, smo znotraj tega prostora tudi mi. Naša država bije v tem procesu naprej bitko za socializem in socialistične družbene odnose. Živimo v resnih časih in je prav, da se jih zavedamo in resno rešujemo tekoče in nastopajoče težave. Prav je, da se spomnimo besed pesnika Simona Gregorčiča, ki je eni izmed svojih pesmi posvetil naslov: "Življenje ni praznik."

Če se tega zavedamo, se sproti pripravljamo in usposabljammo za njihove tekoče in prihajajoče težave in smo vsakokrat pripravljene se z njimi trdo spoprijeti in jih premagati. Tudi v preteklem obdobju ni bilo drugače. Vprašajmo se, kdaj je življenje zlahkote teklo samo od sebe? Nikdar in tudi nikoli ne bo. Vendar ob vseh težavah, ki so sopotnik našega ekonomskega in političnega razvoja v državi in kraju, pa smo dosegli tak notranji ekonomski razvoj, da nam ga mnogi zavidajo in kažejo velike ekonomske, politične, integralne apetite po naši teritorialni suverenosti.

Da nam v kraju ni slabo, dokaj zgovorno kaže skoraj 1400 stalno zaposlenih. Če primerjamo predvojne življenske razmere naših delavcev, kmetov in inteligence, potem se nam godi le kar dobro. Primerjajmo preteklo, predvojno ekonomsko in politično podobo Žirov s sedanjim življenjem in podobo kraja, s svojim samoupravnim življenjem in mehanizmom, potem

šele občutimo, predvsem starejša generacija, da se je premaknilo nekaj velikega.

Naše življenje postaja vsak dan bolj bogato, vsak dan znova in znova nastaja nekaj novega, nove potrošne dobrine. Znotraj tega prostora in dogajanja se spremenjamo tudi mi sami z vsemi svojimi zahtevami. Ob tem hitrem razvoju dostikrat radi pozabljamo kako je bilo in premalo skrbimo kot celota, da ne bomo ob tem doseženih življenskih dobrinah postali kritizerji ne samo slabega, ampak včasih že več ne ločimo slabo od dobrega in ob tem že zastajamo.

Kaj pa se godi z nami, z našim bodočim zaslužkom ter življenje in potrebnim razvojem, pa ob tem premislimo? V teh majskih praznikih se v miru poglobimo v vsa naša notranja dogajanja proizvodnega življenja in sedanjega njenega tempa. V duhu premotrino, če je vse prav, ali res ne bo treba v nas samih nekaj spremeniti in pospešiti naš delovni tempo in ustvarjalnost. Zavedajmo se, da bo le iz več dela več dobrin iz zaslužka.

Te misli vam v imenu socialistične zveze delovnega ljudstva kraja Žirov polagamo na srce, kot delovno voščilo, če hočemo, da nam bo jutri še boljše, da bo nastalo več zaželenih dobrin. Glede na naše preteklo bogato razvojno obdobje in delo v kraju vemo, da se vse to samo od sebe ni premaknilo naprej, da je znotraj tega delovala neka subjektivna sila, ki je dajala ton temu razvoju in dogajanju. Zveza komunistov kraja je preko soc. zveze in ostalih družbeno političnih organizacij in delovnih

kolektivov ter njih subjektivnih sil mobilizirala vse na predne ljudi kraja, ki so tvorili in tvorijo ogromen ekonomski in politični kapital v kraju. Zaradi tega je v njem moč čen, deloven, političen in kulturno ustvarjalen utrip. Zahvaliti se moramo v imenu socialistične zveze del. ljudstva kraja za veliko izkazano delovno vnemo, potrebno enostnost in podporo vseh delovnih ljudi kraja, kajti le po taki poti smo lahko dosegli tako velike delovne uspehe in je kraj napravil svojstven razvoj. Mlado in staro generacijo pozivam, da nadaljujemo to shojeno pot, pa nam tudi v prihodnje uspeh ne bo izostal.

Ob teh doseženih delovnih uspehih pa imajo posamezni člani naših družbeno političnih organizacij in društev posebne zasluge v družbeno politični mobilizaciji vseh delovnih ljudi kraja. Glede na to je bil sprejet sklep KO SZDL Žiri z dne 14. marca 1968, da se tem tovarišem in tovarišicam za praznik dela izda posebno pismeno priznanje za požrtvovalno družbeno organizacijsko delo, na osnovi katerega je nastajal delovni utrip kraja, ki so dajali ton temu utripu, iz katerega je nastala nova podoba Žirov. Ta nova podoba Žirov, je dragi tovariši, notranja podoba vas samih, vsepovsod je v njej vtkana vaša prisotnost.

Za večletno plodno delo v raznih organizacijah in društvih podeljujem priznanja. Javno se zahvaljujem tudi tistim mladim javnim družbenim delavcem, ki so se v zadnjem letu še posebej izkazali

na kulturnem, športnem in političnem področju ter v društvih in za njih plodno delo zaslužijo vse priznanje.

Zahvaljujem se tudi vsem tihim, pridnim delovnim ljudem, ki so dosledno izvršili vrsto drobnih nalog v preteklem, ter na kakršen koli način pripomogli k ekonomskemu, političnemu in kulturno športnemu razcvetu v kraju.

Vsem, ki so prejeli priznanja in vsem delovnim ljudem kraja ob prazniku dela iskreno čestitam v imenu krajevnega odbora socialistične zveze delovnega ljudstva Žiri in v svojem imenu.

Priznanja za zasluženno družbeno delo so prejeli:

1. L i k a r S tanko, Dobračeva za dolgoletno in uspešno delo v socialnem varstvu,
2. R a v n i h a r Janez, Selo za požrtvovalno delo pri SZDL in gasilskem društvu
3. J e s e n o v e c Ludvik, Dobračeva za aktivno delo v SZDL
4. P e č e l i n Matevž, Ledinica za aktivno delo v SZDL
5. G u z e l j Vinko, Račeva za aktivno delo v SZDL
6. K a v č i č Milan, Račeva za aktivno delo v SZDL in PGD
7. J e r e b Janez, Račeva za dolgoletno in aktivno delo v SZDL
8. E r z n o ž n i k Metod, Nova vas za požrtvovalno delo v SZDL in Smučarskem klubu Alpina
9. M a r k e l j Vinko, Stara vas za dolgoletno in uspešno organizacijsko-ekonomsko-politično delo



10. J e r e b Franc, Nova vas za aktivno delo v SZDL
11. K a v č i č Franc, Žiri 74 za dolgoletno in uspešno delo pri Krajevni skupnosti
12. D o l e n c Stane, Žiri za aktivno delo v SZDL in ZROP-u
13. B o g a t a j Vinko, Brekovice za dolgoletno delo pri SZDL in gasilskem društvu
14. J u r c a Rado, Brekovice za uspešno delo pri SZDL in izgradnji ljudske oblasti
15. G r e g o r a č Mara, Žiri za dolgoletno aktivno delo med ženami in DPM
16. D i k l i č Jelica, Stara vas za dolgoletno aktivno delo v SZDL
17. Č e p l a k Franc, Stara vas za dolgoletno požrtvovalno delo na kulturno-prosvetnem polju
18. G a n t a r Anton, Stara vas zaddolgoletno požrtvovalno delo pri Krajevni skupnosti in Planinskem društvu
19. F i l i p i č Alojz, Stara vas za dolgoletno plodno delo v oblikovanju ljudske oblasti in krajevne samouprave
20. L a p a j n e Mili, Žiri za dolgoletno in požrtvovalno delo pri Rdečem križu
21. M a č e k Marjan, Žiri za dolgoletno aktivno delo v gasilskem društvu
22. C b l a k Maks, Dobračeva za dolgoletno aktivno delo v gasilskem društvu
23. P o l j a n š e k Franc, Žiri za dolgoletno aktivno delo pri gasilskem društvu
24. N a g l i č Mirko, Žiri za dolgoletno in aktivno članstvo v gasilskem društvu Žiri
25. S t a n o v n i k Ivan, Žiri za dolgoletno in aktivno delo pri gasilskem društvu Žiri
26. M o r e Stanko, Dobračeva za vestno in požrtvovalno delo pri vzgoji podmladka pri GD
27. K r i s t a n Milan, Dobračeva za dolgoletno in aktivno delo pri gasilskem društvu
28. Z a j c Matija, Dobračeva za vestno in požrtvovalno delo pri vzgoji podmladka pri gasilskem društvu
29. M l a k a r Stane, Stara vas za aktivno in požrtvovalno delo na kulturno-prosvetnem področju,
30. P e t e r n e l j Jože, Dobračeva za dolgoletno delo v razvijanju in organizaciji likovne umetnosti
31. Ž a k e l j Viki, Stara vas za aktivno in požrtvovalno delo na glasbenem področju
32. L o š t r e k Franc, Žiri za dolgoletno aktivno in požrtvovalno delo na glasbenem področju
33. G r o š e l j Franc, Stara vas za dolgoletno požrtvovalno delo na kulturno-prosvetnem področju kraja
34. K a n d u č Drago, Idrija za večletno požrtvovalno in aktivno delo pri strokovni vzgoji godbe na pihala Žirov



35. Dr. B e r n i k Karel, Žiri  
za dolgoletno požrtvovalno in  
uspešno delo na področju  
zdravstvene vzgoje v Žireh
36. P r i m o ž i č Lidija, Žiri  
za dolgoletno požrtvovalno de-  
lo pri podmladku PD in RK
37. E r z n o ž n i k Darij, Žiri  
za dolgoletno uspešno delo v  
ŠSDT in DPM Žiri
38. B a č n a r Franc, Stara vas  
za dolgoletno požrtvovalno de-  
lo na organizacijskem področ-  
ju SZDL in aktivno delo v TD
39. K o s m a č Zdravko, Stara vas  
za dolgoletno aktivno delo  
pri Planinskem društvu
40. O b l a k Tone, Stara vas  
za večletno požrtvovalno delo,  
med smučarji Alpine
41. Žakomeli Franc, Stara vas  
za večletno požrtvovalno delo  
med smučarji Alpine
42. K o š i r Jože, Stara vas  
za dolgoletno požrtvovalno po-  
litično delo v organizaciji  
ZB NOV
43. K a v č i č Jože, Stara vas  
za dolgoletno požrtvovalno po-  
litično delo v organizaciji  
ZB NOV
44. G o v e k a r Vinko, Stara vas  
za bogati kronični opis Žirov  
iz časg. NOB
45. Z a b u k o v e c Janko, Žiri  
za dolgoletno požrtvovalno  
kulturno prosvetno delo

---

PRED DNEVOM MLADOSTI

---

Tovariš Tito je mladim poklo -  
nil svoj praznik. Vsako leto se  
mladi rod veseli z njim svoje  
mladosti, svojih uspehov in mu  
obljublja pogumno stopati po po-  
ti, ki jo je začrtala njegova  
osebnost v najtežjih in najodlo-  
čilnejših dneh naše preteklosti.

Najlepše bomo proslavili svoj  
dan, povezani v skupni misli, da  
moramo izpolniti dane naloge na  
svojem delovnem mestu, v svojem  
kraju in vsejugoslovanski skup-  
nosti, ker le za trud in delo mo-  
remo zahtevati plačilo. Od  
starejših pa pričakujemo, ne sa-  
moj da nam bodo pomagali izpol-  
njevati naše dolžnosti, ampak  
tudi, da bodo imeli čas prisluha-  
niti našim željam in verjeti v  
dobro v človeku.

S. M.

---

ŽIROVSKI SVET  
nadaljevanje

---

Votline in podzemeljske jame so  
tudi v Versniškem griču. Na iz-  
hodni strani Versnika že blizo  
Verha je nad Mariinim potokom  
majhna, tesna in nekoliko vikšej  
nad Makcom zopet druga večja in  
globoka, v kateri se najde do-  
velj persti, ilovice, umazanih  
kapnikov in železne rude v ska-  
lovju; toda po njej je treba o-  
pazno stopati, ker je blizo vho-

da ljuknja, ki naravnost v brezen prepada. Lahko bi človeku spolzelo in hipoma bi šel globoko v neznani svet - morebiti ne več na beli dan. Na Dragah se gre po prek v votlino, ki je do 15 sežnjev dolga, suha, tesna, kriva in vedno tesneja postaja, tako da poslednjič vse nadaljevanje ovre. - Na Dragah in na Versniku je še več drugih votlinskih prostorov in jam, katerih pa, ker so ozke kakor lesičje luknje, ni bilo mogoče preizkavati. Vender se pa v votline spodnjega Versnika precej globoko pride. Blizo Štefka namreč se pride v podzemeljsko štirinajst sežnjev dolgo, do deset sežnjev široko, primerno visoko skalnato čvorano in iz te skozi ozko špranjo zopet v drugo, potem v tretjo, in nadalje v četrto ranjši skalnato izbano. V teh votlinah je suho, nekako vroče, neprijetno in zavalj zgornih skal, ki semtertje razpasti lugajo, nevarno. Kapniki so najhni, drobni in slamnati bilji podobni. V prvi večji votlini so vhodi tudi v druge nižje in globokeje votlinske prostore, ali skalovje jih je že tolikanj zasulo, da ni mogoče dalje priti. Na Versniku se najde tudi ognjeni kamen in globoki zemlji železna ruda varušnica. Prostorne votline so na severo-zahodnji strani Versnika v podnožju obširnega, apnenekoga Versniškega griča. V osojniški dolini je vhod in sicer visoka obširna skalnata in naravno obokana predveža, ki je nedaj kot skrito zavetje v vojski prezidana in z vratmi pri-

perta bila. Temu vходу pravijo Osojniški grad in zadnji ostanki nekdanjega prezidja se še opazijo. Vhodišče v te podzemeljske prostore kmalo tesneje, nizko in neravno prihaja, tako da mora človek precej stisnjen in le pretežno dalje stopati, da pride do neke - v ozkem in polževem pasu tekoče - vode in kmalo potem kakih enajst sežnjev dalje od dnevne svetlobe do ne preglobokega bajerčka. Položili smo lestvo z deskami čez vodo in ker je skalnata stena ravno nad herbtom, smo le z veliko pretežnostjo čez bajerček dospeli. Zopet se začne dalja bolj ali manj ozka, kriva, semtertje zelo nevarna votlina in po nekoliko potovanju se iz dalje sem sliši precej močno šumljanje in bobnenje padajoče vode. Do šest in trideset sežnjev dlje pridemo do druge večje stoječe vode, do petnajst sežnjev dolzega podzemeljskega jezerčka. Tu je voda čista, merzla, tiha, mirno stoječa in le težko se zapazi njen dotok na severno stran. Nad jezerčkom se vzdiguje od stene do stene kamniten, od narave vstvarjen, terden most in sicer tako visoko, da bi čolnič pod njim lahko plaval, nad njim pa je temna višina. Od tega jezerčka se zopet prestopi v suhe in višjeje votline še do kakih trideset sežnjev daleč, pa ne brez nevarnosti; kažejo se vedno večji in višji votlinski prostori in narberžeje bi se s potrebno pripravo merraj više in više nazadnje morde v Dragah ali kje drugej na Versniku na beli dan priti zmoglo. V teh prostorih je že veliko zemlje, ki posebno o deževju skozi Versniške tonune v votline dohaja, zato je tu stopinja spolzka, nevarna in sploh je neprijetno delj časa se ondi mu-



diti. Ti prostori so razne podobe, polni razpok in tudi drugih stranskih votliv, ki morebiti še v večje in daljniše prostore segajo. Tu se ne dobi mnogo kapnikov in viditi je, da z zemljo in s peskom namešana splav o deževju silno tukaj divja in večji del prostora do verha napolni. Razun šumenja vode poleg majhnega prepada je tukaj vse tiho, hladno, ter mrtvo in ni čuda, da je človek vesel, ko po nevarnem in dolgem potovanju po podzemeljskih temnicah zopet pride na prijazni beli dan. Radno tako se najdejo še ne preizkovanе votline v Žirskem griču, pod Breznico in Merzlim verhom, v katerih krajih se tudi železna ruda nahaja. Enak votlinsk prostor je v skalnatem berdu pod cerkvijo svete Ane na Ledinici, v katerem je nek daj v spominu tukaj ohranjena divja in kervoželjna ženska "Maršota" bivala in v tisti, kakor pravijo "Maršotni jami" svoje zaklade varovala. Ko so pred leti že lakomniki in radovedneži hotli v ti jami Maršotnih zakladov poizkati in vzdigniti, so namesto njih železno skrinjo in zelenega psa ugledali. Se ve, da tako ljudska govornica sporočuje. V ti jami se je pa v poslednjih letih toliko zasulo, da je ni lahko preizkavati. Na dalje imamo veliko vzrokov terditi, da so tudi pod Sernaškimi in Goveškimi berdi votline (eno manjšo smo ogledovali), in ravno tako bodo tudi pod prijaznim Ledinskim svetom veliki in obširni podzemeljski prostori. Najdejo se pa še dalje po Tominskem, na Poljanskem in Loškem svetu manjše in večje votline, in vse ka-

že, da posebno lastnost Notrajske zemlje, ki je polna tolmunov, žirkov, votlin, podzemeljskih prostorov, potokov, vod, - noter do Žirovskega in še dalje tje proti severo-zahodu sega.

Dozdaj preizkovanе votline Žirovskiga sveta nimajo posebnih lepot dokazovati, tudi kapniki niso lepi, večdel so zelo z zemljo zamazani, in se skoraj bolj obilo v manjših kakor v obširnih jamah dobiyajo. Za znamenitost Žirovskega sveta utegne tudi to veljati, da se v njegovem naročju zunaj železne rude tudi druge mnogoverstne rude sledijo in čislana kamnija nahajajo. Med drugim smo našli pri Ledinici ne globočjo v zemlji lepo, blede-rumeno žveplo pravega žveplenega duha, kakor se tu9 di pol ure od tod poleg Račeve najdejo v skalovju ljuknice in jami-ce lepega žvepla in sicer po skalah, ki pri obsekovanju in obrezovanju smodnikov duh krog sebe razširjajo. Ali je v nižavi in globočini Žirovske zemlje velika žveplena lega, bo prihodnost dokazovala; doslej vemo za dva izvira tople vode na straneh visokeje Žirovske ravnote. Pervi studenec je na severni strani v Kopačnici in je tukaj že močno znan po imenu Toplice. Drugi studenec je na izhodno-južni strani Žirovske višave in sicer v Podlipški nižavi. Morebiti je, ker se v Žirovski ravnoti semtertje žveplo nahaja, ravno tu v globočini ognjišče in kotel onojnih toplih žveplениh studencov.

/Konec/

=====



---

20 LET DELOVNE DOBE - JUBILEJ

---

V soboto, 11. maja 1968 ob 11 uri je bila v jedilnici podjetja skromna svečanost in podelitev spominskih daril 53 članom kolektiva, ki so s 30. aprilom letos dopolnili 20 let delovne dobe v našem podjetju.

Vsem jubilarantom in slavljenecem iskreno čestitamo in jim želimo obilo sreče in zadovoljstva v nadaljnjem delu.

Jubilanti:

1. Albreht Rudolf,	313	28. Mlinar Anton	162
2. Anzelm Vera	425	29. Mlinar Marija	468
3. Čeferin Anton	417	30. Možina Franc	133
4. Diklič Jelica	410	31. Mrlak Stanislav	134
5. Eniko Cilka	544	32. Oblak Stefka	516
6. Filipič Alojz	193	33. Oblak Viktorija	317
7. Gantar Franc	319	34. Pečelin Ivan	1083
8. Gašperin Danica	377	35. Pečelin Silva	299
9. Gregorač Stefanija	480	36. Pečelin Tončka	398
10. Grošelj Julij	460	37. Peternelj Ljudmila	1681
11. Grošelj Justina	456	38. Pisanec Frančiška	479
12. Gruden Viktor	362	39. Pišek Deša	433
13. Herovec Erna	320	40. Pivk Karel	968
14. Jereb Franc	237	41. Pivk Stanislav	179
15. Jereb Franc	370	42. Planinc Anton	505
16. Kavčič Leander	342	43. Poljanšek Janez	524
17. Kopač Franc	528	44. Primožič Vera	464
18. Kralj Slavka	312	45. Santej Berta	461
19. Krvina Leopold	513	46. Štajer Zorka	
20. Kunc Jožefa	558	47. Tušek Janez	943
21. Lazar Janez	522	48. Zajc Vida	463
22. Lazar Marija	462	49. Žakelj Janko	938
23. Maček Marjan	534	50. Žakelj Janez	873
24. Mazzini Bruno	1091	51. Žakelj Maks	129
25. Mazzini Julij	426	52. Žakelj Veronika	469
26. Mlakar Ana	449	53. Žakelj Vida	496
27. Žust Alojz			

VPRASANJA -PRIPOMBE- PREDLOGI

KULTURA IN KULTURNOST

Nekaj dni pred prvomajskimi prazniki sem pri Gostišu prilepil plakat za Dolenjski kulturni festival, ki se je začel z otvoritvijo slikarskih del pod imenom "Svet naivnih". Ta razstava bo odprta dva meseca, zato sem plakat prilepil tudi bolj vstran, da bi imeli še dovolj prostora žirovski plakati, ki so vabili na praznične prireditve. Toda žal, po nekaj dneh je bilo to vabilo prekrito z vabilom za zabavo mladinskega aktiva Alpine.

Če povem, da so Žiri dobile vidno mesto na tem festivalu prav po naših slikarjih, se res ne morem sprijazniti z dejstvom, da je prav naša mladina tako neobzirna do drugih. Zato javno protestiram proti takemu ravnanju.

Član kolektiva

MOTORIZACIJA ŽIROV

AVTO MOTO društvo Žiri odgovarja na vprašanje člana kolektiva, ki se je zanimal koliko je mopedov v Žireh.

Podatke, ki jih navajamo smo dobili od Tajništva za notranje zadeve ObS Logatec šele po obvezni registraciji vozil.

Na žirovskem območju je :

430 mopedov  
51 motornih koles

136 osebnih avtomobilov

8 kombijev in

9 tovornjakov.

Poleg teh je v Žireh še nekaj vozil, ki so registrirana v Ljubljani in Gorici. Pripominjamo pa, da število mopedov in osebnih avtomobilov naglo narašča, posebno v zadnjem času.

Ti podatki nas resno presenečajo v primerjavi s številom našega članstva. Mar ni to organizacija motoriziranih. Mišljenja smo, da brez članov tudi društvo ne more obstojati. Vprašujemo se, zakaj pri takem številu motorizacije komaj 100 članov, pa čeprav jih je že precej obiskovalo našo šolo, vendar včlaniti se ne želijo.

AMD ŽIRI

ODGOVOR NA MATEVŽEV IN TOMAŽEV KO;  
MENTAR GLÉDE DEJAVNOSTI JUDA

Kot je iz njihovega komentarja v prejšnji številki razvidno, sta zelo seznanjena z delom in uspehom Judo kluba Alpine. Toda moje mišljenje je, da sta se zgoraj omenjena moža začela zanimati šele pri številki 600.000.- S din, kar je DS namenil za to dejavnost. Prepričan sem, da se delo judo kluba in smučarskega kluba ne da primerjati po številu opravljenih u-darniških ur. Če sta pa možaka lahko nekaj kritizirala, bi pa moralá biti pri kritiki objektivna. Če sta res tako športno razgledana, se sigurno zanimata tudi za druge športne dejavnosti, zato bi lahko v časopisu (Delo ali Rotofoto) prebrala, kakšne uspehe dosegajo fantje, ki branijo barve Judo kluba Alpine. Nimam namena naštevati rezultatov, ki so jih dosegli fantje, samo želel bi, da bi Matevž



in Tomaž del svojega prostega časa posvetila judu in ga uspešno brez denarnih sredstev vodila naprej. Če pa sta v dveh mih glede metanja, pa naj se javita, pa bosta lahko tudi to preizkusila.

Sicer je pa Čof že od rane mladosti utrjen, tako da ga tudi to ne bo spametovalo, da bi seznanjal kolektiv o realni dejavnosti Judo kluba.

Pof

Uredništvo: Pripombo smo pokazali priadetemu in že dobili odgovor. S tem pa tudi zaključujemo polemiko v zvezi z omenjenim člankom.

ODGOVOR ČOF-a

Ne mislim kaj več polemizirati o navedeni pripombi. Moj odgovor je kratek: Smatram, da je pogovor Tomaž - Matevž že dosegel svoj vsestranski namen. Tistemu, ki se je pripravil pomeriti z menoj, pa na tistem svetujem, da je boljše, da svojo moč prihrani za drugje. Sicer bi jo zame potreboval malo. Toda že sam namig na to ne zveni preveč športno. Zato moj nasvet mogoče le ni odveč.

Čof

---

MALO ZA ŠALO - MALO ZA RES

---

KAKO SO ČEVLJARILI NAŠI DEDJE  
IN PRADEDJE

Še po prvi svet vni vojni je bila navada, da so nekateri čevljarski mojstri hodili po

hribovskih kmetijah in popravljali ter delali nove čevlje. Tako se je tudi pri nas vsako leto oglasil mojster "šuštar".

Čeprav mi je takrat bilo šele šest let, ko mi je pomeril prve čevlje, mi je prav dobro ostal v spominu. Bil je majhne postave, zvitih oči in črvstih gibov, čeprav je bil že v letih. Bila je nedelja, ko je mojster "šuštar" prišel naokrog. V velikem košu je prinesel vse potrebno za samostojno čevljarjenje. Z mojim očetom sta se brž dogovorila, koliko bo za popraviti in napraviti novih čevljev. Gornje usnje in podplate smo običajno imeli doma. To je bila že navada po hribovskih kmetijah. Tako je stari mojster lahko že v ponedeljek začel z delom.

Prve čevlje je pomeril meni, ker sem se to leto pripravljaj za šolo. Vzel mi je obris noge; oče pa je prinesel iz stare kašče nekaj kravine in domače vstrojenih debelih podplatov.

Mojster je brž pazljivo ugotavljal trdnost materiala in s pogledi premeril mene od nog do glave in modroval: "Fant se bo hitro zredil, material za čevlje pa je močan. Naredil mu bom malo večje čevlje, da jih bo lahko trgal vsaj pet let."

Možato je pokašljaj in že se je prav strokovnjaško lostil dela. Mi otcoci smo videli v njem čudo znanja.

Mojster pa je še enkrat ogledal obris moje noge, potem pa s silno učenimi pogledi sledil svoji veliki roki, ki jo je položil na kos časopisnega papirja, nekoliko skrčil prste in že zarisal model za gornje dele mojih čevljev. Na -



pravil je še nekaj manjših poravnav in že so bili modeli gotovi. Naredil je še dreto in še tisti dan začel šivati zgornje dele skupaj.

V torek so bili gornji deli gotovi in mojster je že lahko ugotovil kako velika kopita bo treba stesati, ker tako majhnih ni imel na zalogi. Stopil je v drvarnico, zbral primerno poleno, ga začel obdelovati ter primerjati z mojo nogo in če gotovimi deli čevljev. Ko so bila kopita gotova se je mojster lotil izdelave "cvekov". Tudi za te je dobil surovine v drvarnici. Vsa ta njegova dela so bila za nas otroke res mojstrovina in tudi oče mu je z razumevanjem odobral njegovo znanje.

Sredi tedna se je mojster lotil dela za gotovo in dobro je lažalo, da bodo čevlji do sobote gotovi, če ne bo kovač mučil z izdelavo podkovi za pete. Tudi za te je napravil mojster mero kaj enostavno. Odtrgal je kos papirja, ga še nekoliko obrezal in mera za podkovi je bila gotova. "Če bodo prevelike, se pa napravi malo večje pete," je modroval. V soboto zvečer so bili moji prvi čevlji gotovi. Prvi si je gledal njih izdelavo in trdno moj oče. Mojster ga je bližje preletel s pogledi, toda oče se ni dal. Povedal je, da je ugotovil na novih čevljih.

Mojster! Te čevlje ste naredili brez "šparnka".  
Koliko v zadregi si je mojster potisnil svojo zvito glavo

vo med ramena in se že znašel: "Hejmbrej, saj bi res ne bilo slabo, če bi še "šparnke" dala noter. Sicer pa bodo čevlji dovolj trdni. Drugič bova pa še malo "šparnčka" vtaknila noter," se je zgovoril stari mojster.

Tako nekako je takrat delal mojster "šuštar" in kljub vsem težavam ter z delom na eno izmeno, nekako le dosegel naš sodobni tempo izdelave nujnih vzorcev in priznati moram, da je naredil dobre čevlje, saj smo na njih ugotovili le eno napako.

Čcf

---

FILMSKI SPORED ZA ČAS OD 15. MAJA  
do 15. JUNIJA V KINU "SVOBODA" ŽIRI

---

- 15.5. KRUTO MORJE  
italijanski pustolovski
- 18.-19. INVAZIJA VIKINGA  
5. italijanski zgodovinski
- 22.5. RONDO  
jugoslovanski - ljub.drama
- 25.-26. REVOLVERAŠI RANČA CASA GRANDE  
5. ameriški western
- 29.5. KONJUH PLANINOM  
jugoslovanski vojni
- 1.-2.  
6. DŽERONIMA  
ameriški western
- 5.6. POLKOVNIKOVE AVANTURE  
španski spektakel
- 8.9.  
6. HEROJI TELEMARKE  
ameriški vojni
- 12.6. ODMOR VOJAKA  
francoski ljubavni

Ivan Andrejevič Krilov

LABOD, RAK IN ŠČUKA

Kadar tovarišem ni sloge mar,  
jim ne uspe nobena stvar,  
zaman je ves napor - njih delež je le muka.

Da voz prepeljajo, so se ondan  
zmenili rak, labod in ščuka.  
Vsi trije so lepo se vpregli vanj:  
napenjajo moči, a voz nikamor noče!  
Saj breme ne bilo bi zanje pretežko,  
a kaj: labod se vzpenja pod nebo,  
rak vleče pač nazaj, a ščuka v vodo hoče.  
Kdo kriv je, kdo nekriv - kaj bi sodili mi;  
a voz še danes tam stoji.

---

"DELO, ŽIVLJENJE" je glasilo ALPINE tovarne čevljev ŽIRI.

Ureja ga uredniški odbor:

Konrad Peternelj, Jože Peternelj, Silva Burnik, Ernest Mla-  
zar, Magda Čadež, Alfonz Zajec - odgovorni urednik, Majda  
Jesenko - glavni urednik.

Izhaja mesečno. Naklada 950 izvodov.

Žiri, 15. maja 1968

K R I Ž A N K A št. 19

1		2	3	4	5	6	7
		8					
9	10		11				
12		13		14			
15			16		17		
18				19		20	
21							

Sestavila:

Vladimir Pivk  
Ivan Gluhododov

VODORAVNO: 1. pokrajina na vzhodni strani afriške celine, 8. ime gumi odlitkov tovarne RIS, ki smo jih tudi pri nas pred leti masovno uporabljali, 9. kratica za smučarski klub, 11. napaka v koshi, 12. ime tovarne obutve v Četinja, 14. stara anglosaška površinska mera, 15. prečni drog, 17. predplačilo, 18. pravoslavna sveta podoba, 20. arabski žrebec, 21. gora v Dalnaci (visoka 1831 m).

NAVPIČNO: 2. dva soglasnika, 31 umetnost (latinsko), 4. pokrajina ob vodi, 5. Odisejev otok, 6. vodne površine obdane od suhe zemlje, 7. gora v Turčiji, 9. ime industrije obutve in plastike v Subotici, 10. žabje konicine, 13. ime slovenskega pesnika, ki je bil rojen v Vinici v Beli krajini, 16. ime plesalke Pavlove, 19. kemični znak za argon.

REŠITEV KRIŽANKE št. 18

VODORAVNO: 1. MURILLO, 6. ALOA, 7. DO, 9. OLJE, 11. ABA, 13. AKT, 14. GIPS, 16. AN, 17. ARENA, 19. LENA, 21. KF, 23. GOMA, 25. ALK, 27. MAK, 28. ROLA, 30. NA, 31. ROVA, 33. PARAZIT.